

Conceptverslag

Agendapunt
2

ONDERWERP

CBCF 26 februari 2021 (versie 18 maart 2021)

AUTEUR

Miranda Pieron (06-11291012, mpieron@uvw.nl)

Aanwezig

Toine Poppelaars (voorzitter CBCF), Berend Jan Bussink (Rijn en IJssel), Bert Middel (Noorderzijlvest), Bert van Vreeswijk (Vallei en Veluwe), Denis Steijaert (Scheldestromen), Goos den Hartog (Rivierenland), Hans van Agteren (Vechtstromen), Herman Odink (Drents Overijsselse Delta), Jakob Bartelds (Hunze en Aa's), Jeroen Haan (De Stichtse Rijnlanden, vervangt Bernard de Jong), Kees Jan de Vet (Brabantse Delta), Lambert Verheijen (Aa en Maas), Luc Kohsiek (Hollands Noorderkwartier), Luzette Kroon (Wetterskip Fryslan), Marco Kastelein (Rijnland), Peter Ouwendijk (Delfland), Peter Smit (Amstel, Gooi en Vecht), Tom Vereijken (Zuiderzeeland), Piet Kome (Hollandse Delta), Remy Sleijpen (Limburg), Toon van der Klugt (Schieland en de Krimpenerwaard), Rogier van der Sande (voorzitter Uniebestuur), Harm Küpers (voorzitter WBDD), Marianne Krug (Unie), Miranda Pieron (Unie, verslag).

Afwezig (met bericht)

Erik de Ridder (De Dommel)

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering om 10.00 uur en heet de leden welkom bij de (digitale) vergadering van de CBCF.

- Een speciaal welkom terug aan nieuw lid Jakob Bartelds.
- Erik de Ridder heeft zich afgemeld.
- Jeroen Haan vervangt Bernard de Jong (De Stichtse Rijnlanden).
- Evi Wijnhoff en Mark Tegelaar (Unie van Waterschappen) sluiten aan bij punt 6 over de jaarrekening.
- Jaap van der Veen (Zuiderzeeland) sluit aan bij punt 8 over het ontwikkelplan Landelijke voorziening overstromingsinformatie.

De voorzitter biedt excuses aan voor de late toezending van een aantal stukken. Mocht dit problemen hebben opgeleverd voor de voorbereiding, dan kan dit worden aangegeven bij de behandeling van de betreffende agendapunten.

De voorzitter geeft aan dat er verzoeken zijn ingediend om een aantal mededelingen iets uitgebreider te bespreken. Hiervoor zal in ieder geval ruimte zijn als het gaat om mededeling 12.13 over de voortgang m.b.t. de onderhoudslegger Waterschapswet onder de Omgevingswet. Na afloop van de CBCF vergadering is er de mogelijkheid om informeel bijgepraat te worden over de recente ontwikkelingen rond de behandeling van de voorstellen voor het belastingstelsel.

2. Verslagen van de vergaderingen op 20 november 2020 en 29 januari 2021

De voorzitter vraagt of er opmerkingen over of naar aanleiding van de voorliggende verslagen zijn. Remy Sleijpen geeft aan dat zijn vraag in de rondvraag van 20 november 2020 nog steeds speelt, en zal daar later deze vergadering nog op terug komen.

Peter Ouwendijk spreekt zijn dank uit voor de actie die is genomen m.b.t. zijn verzoek of er in de berichtgeving van november over de verwachte ontwikkeling van de lastendruk in het volgende jaar genuanceerde omgegaan zou kunnen worden met de verschillen tussen waterschappen. Hierover is afgesproken dat het voorstel dit jaar aan de CBCF wordt voorgelegd, in de vergadering van mei of september a.s..

Het verslag wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

BESPREEKPUNTEN

3. Reactie waterschappen op evaluatie Wet veiligheidsregio's

Gevraagd besluit:

- kennis te nemen van het evaluatierapport 'Grenzeloos Samenwerken' over de 'Wet op de veiligheidsregio's (bijlage CBCF 21-2b);
- kennis te nemen van het kabinetsstandpunt (bijlage CBCF 21-2c);
- na het aanbrengen van eventuele wijzigingen in te stemmen met de concept-Uniereactie aan de minister van Justitie en Veiligheid als reactie op deze evaluatie en kabinetsstandpunt (bijlage CBCF 21-2d).

Rogier van der Sande (portefeuillehouder Uniebestuur) licht toe dat t.o.v. de versie van de brief die voorlag in de Werkgroep Bedrijfsvoering, Digitalisering en Dienstverlening nu ook de reactie op de recente kabinetsreactie op het evaluatierapport is opgenomen. Belangrijkste punt uit de reactie is dat de waterschappen niet als formeel crisispartner uit de wet moeten worden geschrapt. De brief is ook naar alle dijkgraven verzonden vanwege hun betrokkenheid bij het veiligheidsberaad. Momenteel is het onderwerp controversieel verklaard; wel heeft de minister van Justitie en Veiligheid de Unie van Waterschappen uitgenodigd om samen met andere crisispartners in gesprek te gaan over het vervolg; de datum is nog niet bekend.

De voorzitter noemt dat Peter Smit zijn reactie schriftelijk heeft gedeeld omdat hij pas later kan aansluiten bij deze vergadering: Amstel, Gooi en Vecht stemt in met de concept-reactie van de Unie. Hierbij verzoeken ze de Unie om het proces rondom de herziening van het wettelijk kader nauwlettend te volgen en daarin proactief te opereren om de positie van de waterschappen zo mogelijk te behouden en in ieder geval zo sterk mogelijk te houden.

Jakob Bartelds geeft aan dat er – naast de genoemde argumenten in de brief – ook betrokkenheid is van de waterschappen bij calamiteiten die niet zo zeer te maken hebben met het waterbeheer, maar wel grote invloed kunnen hebben op de waterkwaliteit. Alleen al daarom is het erg nuttig om formeel bij de veiligheidsregio aangesloten te zijn.

Jeroen Haan steunt de inhoud van de brief. Hij vraagt zich af welke andere actie nog nodig of gewenst is om ons punt te laten landen. Moeten we hier via de politieke lijnen nog verdere aandacht aan besteden?

Luzette Kroon onderschrijft dit en vraagt zich af of het goed is om ook de algemeen besturen van de waterschappen hierin mee te nemen zodat zij dit via partijlijnen ook onder de aandacht kunnen brengen.

Rogier van der Sande dankt de leden voor hun inbreng en neemt deze mee waar mogelijk in het verdere traject. Hij geeft aan dat de behandeling van dit onderwerp zal plaatsvinden na de verkiezingen en dat we dus met nieuwe Tweede Kamerleden hebben te maken. Voor nu is ervoor gekozen om dit eerst bij het ministerie onder de aandacht te brengen; wanneer bij behandeling in de Kamer blijkt dat daar nog extra kracht bijgezet moet worden, dan zullen we de politieke lijnen zeker inzetten.

De voorzitter concludeert dat de CBCF instemt met het voorgestelde besluit.

4. Bijdragen van het Rijk

Gevraagd besluit:

- *Kennis te nemen van bijgevoegde notitie, waarin een afwegingskader is opgenomen dat richting geeft bij het beantwoorden van de vraag of de Unie namens de waterschappen bij nieuw beleid met financiële consequenties wel of geen bijdrage van het Rijk vraagt (bijlage CBCF 21-3b).*
- *Na het aanbrengen van eventuele wijzigingen de Ledenvergadering te adviseren het afwegingskader vast te stellen.*

De voorzitter leidt het agendapunt in. Ondanks dat we als waterschappen gewend zijn om de taakuitvoering te financieren met ons belastingstelsel, vragen en krijgen we als Unie met enige regelmaat bijdragen van het Rijk als wij extra kosten gaan maken die voortvloeien uit nieuw rijksbeleid en nieuwe landelijke regelgeving. Naar aanleiding van de Ledenvergadering van juni 2020, toen er werd gesproken over mogelijke compensatie voor de inkomstenderving van de waterschappen als gevolg van de coronacrisis, heeft het Uniebestuur geconstateerd dat we als sector eigenlijk geen eenduidig beleid hebben hoe we hier in handelen. Daarom is het initiatief genomen om een beleidslijn te ontwikkelen waarmee kan worden bepaald in welke gevallen de Unie namens de waterschappen wel en in welke gevallen geen beroep op een bijdrage van het Rijk doet. Het voorstel ligt nu voor in de vorm van een afwegingskader.

Piet Kome vraagt aandacht voor het wegbeheer dat door een aantal waterschappen wordt gedaan en de verdere invulling van de Wet herverdeling wegenbeheer die nog nodig is. Deze taak staat nu niet genoemd, maar hoort wel bij de kerntaken van de betreffende waterschappen.

Marco Kastelein kan zich vinden in de lijn. Als het Rijk van de waterschappen vraagt om bepaalde taken op te pakken, dan is het ook nodig dat daar algemene middelen voor vrij komen. De komende jaren wordt het een uitdaging om de tariefstijging beperkt te houden, gezien de uitdagingen die op ons afkomen. We moeten daar als waterschappen zelfbewust mee omgaan: we kunnen zeker bijdragen, maar dan is er ook een financiële bijdrage nodig vanuit het Rijk.

Kees Jan de Vet vult aan dat het belangrijk is om hiervoor een goede gespreksbasis te ontwikkelen met het Rijk, voor alles dat niet strikt tot de kerntaken behoort. We willen geen 'claimende' overheid zijn, maar we leren wel van bijvoorbeeld het Klimaatakkoord en wat ervoor nodig is om daar goed uitvoering aan te geven. De kosten die daarmee gemoeid gaan zijn niet zomaar te dragen en de benodigde acties zijn niet vrijblijvend. Als we zo'n akkoord tekenen, willen we dan van tevoren weten hoe de financiering van de uitvoering wordt geregeld, of zien we dat achteraf wel? De begrotingen van de waterschappen staan ook zonder de extra maatregelen al onder druk. Goed dat dit ook onderdeel is van de inzet richting het nieuwe kabinet.

Spreker deelt twee concrete suggesties: 1) De tekst 'kan compensatie op zijn plaats zijn' in het afwegingskader is vrijblijvend. Duidelijker aangeven dat we die compensatie echt verwachten, niet alleen voor implementatie van nieuwe wet- en regelgeving, maar ook voor structurele uitvoering als dat aanvullend is op de kerntaken. 2) Ook verdergaan met de onderzoeken door de Raad van Openbaar Bestuur (ROB) over financiering van de grote dossiers die de komende jaren spelen; daar kunnen we veel van leren. Hans van Agteren en Tom Vereijken sluiten zich hier via de digitale chatfunctie bij aan.

Remy Sleijpen komt terug op zijn rondvraag in het overleg van november jl. Hij kan zich vinden in het voorliggende kader, maar het roept wel de vraag op wanneer iets tot de kerntaken behoort. De ambities stapelen zich op en we onderschrijven die steeds, maar kijken daarbij niet direct – voordat we ondertekenen – naar de mensen en middelen die nodig zijn voor de uitvoering ervan. Wanneer die discussie wel aan bod komt, zoals nu over het Klimaatakkoord, dan wordt die belegd bij de commissie die

over het betreffende beleid gaat en niet bij onze commissie, die over de middelen gaat. Op die manier ontbreekt het centrale overzicht. Kunnen we afspreken dat we de gesprekken over financiën en inzet van medewerkers zo veel mogelijk in de CBCF voeren?

Luzette Kroon vraagt of er gekeken is naar de gezamenlijke lastendruk van overheden. Er zijn afspraken over dat de lastenstijging van de gezamenlijke overheden nooit boven een bepaalde lijn mogen uitkomen. We zien ook dat de gemeentelijke belastingen fors stijgen; hoe verhouden wij ons als waterschappen daartoe? Kunnen die stijgingen voor de waterschappen beperkingen opleveren?

Toon van der Klugt dankt het Uniebestuur voor dit afwegingskader. De discussie is hiermee niet klaar; de definities van bijvoorbeeld 'maatschappelijk belang' of 'kerntaak' zijn niet in beton gegoten. Het blijft nodig om naar de situatie en de context te kijken bij het maken van deze afwegingen. Idee van de spreker is dat het werken aan biodiversiteit en inspelen op klimaatverandering bij dat 'maatschappelijk belang' horen. Spreker onderschrijft ook de opmerking van Remy Sleijpen; we verbinden ons aan veel afspraken en ambities, maar we moeten er wel over nadenken hoe we die waar kunnen maken. Als dat met een centrale blik vanuit de CBCF zou kunnen, dan is dat goed.

De voorzitter noemt dat buiten kijf staat dat de Wet herverdeling wegenbeheer verder uitgewerkt moet worden en dat dat een gezamenlijke opgave is, en dat dat de reden is waarom deze niet expliciet genoemd staat. Hij geeft ook aan dat gesprekken met de ROB lopen en zullen worden voortgezet, in ieder geval rondom het Klimaatakkoord en in de toekomst wellicht ook rond andere bredere maatschappelijke belangen waarvoor wij als waterschappen aan de lat staan. Wat betreft het verzoek van Remy Sleijpen zegt hij toe dat hierover in het Uniebestuur gesproken zal worden en dat er een voorstel voor de CBCF gemaakt zal worden over hoe we omgaan met vragen over middelen in relatie tot specifieke onderwerpen die ondergebracht zijn bij andere commissies. Tot slot geeft de voorzitter aan dat het macrobeeld waar Luzette Kroon over spreekt nu niet is meegenomen in de dit kader. Wanneer blijkt dat er dergelijke grote financiële effecten zijn, dan zullen we hierop terugkomen.

Piet Kome vraagt of het mogelijk is om binnenkort met de wegenbeherende waterschappen om de tafel te gaan om af te stemmen over de ontwikkelingen op dit gebied. Toon van der Klugt sluit zich daar via de digitale chatfunctie bij aan.

De voorzitter geeft aan dat het goed zou zijn als dit gebeurt op initiatief van de wegenbeherende waterschappen zelf. Een overleg kan natuurlijk gefaciliteerd worden.

Ter verduidelijking vraagt Remy Sleijpen of het gesprek over de uitkomsten van het onderzoek van de ROB m.b.t. de uitvoeringskosten van het Klimaatakkoord de volgende keer in de CBCF zullen voorliggen.

De voorzitter geeft aan dat gekeken moet worden naar de prioritering van verschillende onderwerpen en op welke tafel ruimte is om die te bespreken. Dit zal onderwerp van gesprek zijn in het Uniebestuur; we komen er op terug hoe we dergelijke onderwerpen in de toekomst goed kunnen behandelen.

Kees Jan de Vet sluit zich aan de Remy Sleijpen en vraagt of het mogelijk is om afwegingen over het wel of niet vragen van compensatie aan het Rijk – en onderzoeken die daarnaar worden gedaan – altijd ook in de CBCF te agenderen.

De voorzitter geeft aan dat de CBCF nu de rol heeft om het algemene kader vast te stellen, juist om deze afweging beter en eenduidiger met elkaar te maken, ook binnen het Uniebestuur voor beslissingen die op de korte termijn moeten worden genomen, en ook in andere commissies dan deze. Dit kader moet ervoor zorgen dat gesprekken over concrete vraagstukken juist beter op andere tafels kunnen landen, omdat de algemene lijn duidelijk is. Deze afweging moet ontzettend vaak worden gemaakt; het is onmogelijk om al die overwegingen in één commissie te agenderen. Voor complexe onderwerpen is agenderen natuurlijk mogelijk; daar zullen we in de toekomst bewust mee omgaan.

Herman Odink, Bert van Vreeswijk, Hans van Agteren, Tom Vereijken, Goos den Hartog en Peter Ouwendijk melden via de digitale chatfunctie dat zij de voorgestelde beleidslijn steunen.

De voorzitter concludeert dat de CBCF instemt met het voorgestelde besluit.

5. Waterschappen en de toeslagaffaire

Gevraagd besluit:

- *dat de waterschappen bereid zijn de openstaande schulden van gedupeerde ouders kwijt te schelden, hierover eensgezind zijn en hierbij willen aansluiten bij de lijn die het Rijk en de gemeenten hanteren.*
- *dat de waterschappen, voordat zij daadwerkelijk tot het verlenen van de kwijtschelding overgaan, over de volgende zaken zekerheid willen:*
 - *dat het Rijk de waterschappen financieel zal compenseren voor de kosten die zij in verband met de kwijtscheldingsregeling maken. Onder deze kosten vallen in ieder geval de misgelopen belastingopbrengsten en de kosten die de waterschappen moeten maken om de kwijtscheldingsregeling uit te voeren;*
 - *dat het Rijk met de waterschappen heldere afspraken maakt over alle relevante uitvoeringsvraagstukken, waaronder in ieder geval de uitwisseling van de persoonsgegevens van gedupeerde ouders;*
 - *dat het Rijk duidelijkheid biedt over hoe private schulden in de kwijtscheldingsregeling worden meegenomen;*
 - *dat de waterschappen zoveel mogelijk samen met de VNG zullen optrekken als het om het verkrijgen van een financiële compensatie van het Rijk gaat; en*
 - *dat de Unie de betekenis van het wettelijk moratorium voor de waterschappen verder uitwerkt en de waterschappen daarover informeert.*

De voorzitter leidt het agendapunt in. We staan voor de vraag hoe om te gaan met de gedupeerden van de toeslagaffaire. Voorgesteld wordt om als waterschappen aan te sluiten bij de lijn die het Rijk en de gemeenten hanteren als het gaat om kwijtschelding van openstaande schulden, met een aantal randvoorwaarden die nodig zijn om dit in de praktijk te brengen (o.a. dat degenen om wie het gaat bekend worden gemaakt bij ons en dat we hierin door het Rijk gecompenseerd worden). We trekken hierin op samen met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Een concreet actieplan volgt nog, het gaat nu om de toezegging dat de waterschappen bereid zijn openstaande schulden kwijt te schelden.

Bert van Vreeswijk sluit zich aan bij deze intentie tot medewerking aan het verlenen van kwijtschelding aan de gedupeerden. Het is wel belangrijk dat duidelijk wordt hoe omgegaan wordt met de private schulden die gedupeerden in de loop der jaren zijn aangegaan om de lasten te kunnen betalen. Daar moet echt nog veel worden opgelost. Spreker vraagt aandacht voor het belang dat inspecteurs onafhankelijk moeten kunnen opereren, terwijl ze in deze situatie in een afhankelijk positie worden geplaatst; dat is ongewenst. Voorstel is dan ook om het oplossen hiervan zo veel mogelijk door het Rijk te laten doen. Waterschappen kunnen de schulden en vorderingen bevriezen, zodat deze niet nog hoger oplopen. De rijksbelastingdienst moet er dan voor zorgen dat de openstaande schulden betaald worden, dan hoeven de waterschappen hierin niets meer te verrekenen en/of om compensatie te vragen bij het Rijk.

Kees Jan de Vet, Hans van Agteren, Herman Odink, Peter Ouwendijk en Peter Smit melden via de digitale chat dat zij het hier mee eens zijn.

Toon van der Klugt waarschuwt voor de juridische voorwaarden en consequenties. Het staat de waterschappen niet zomaar vrij om lasten te verschuiven of ongeïnde bedragen via andere wegen te compenseren. Vrijstelling verlenen heeft dus mogelijk de consequentie van tekorten omdat die niet

opgelost kunnen worden. Wat dat betreft is de spreker het eens met de vorige spreker, dat het de voorkeur heeft om de Belastingdienst dit op te laten lossen. We moeten hier verstandig mee omgaan.

Piet Kome geeft aan zich verbaasd te hebben over uitspraak van de regering dat alle overheden zullen meewerken aan de kwijtschelding van schulden, zonder dat dit is overlegd. Hij noemt ook dat het in het kader van de privacywetgeving niet gemakkelijk te organiseren zal zijn om persoonsgegevens van de gedupeerden te delen. Spreker kan zich daarom ook vinden in het voorstel om de Belastingdienst dit direct te laten regelen, met zo min mogelijk tussenkomst van de waterschappen.

Peter Ouwendijk ziet ook dat het voordelen heeft om het oplossen van deze situatie zo veel mogelijk bij de Belastingdienst en het Rijk te leggen; wanneer de situatie verandert kan blijken dat er toch een andere regeling gewenst is. Het is dan onwenselijk als wij als waterschappen daar tussen zitten.

Berend Jan Bussink ziet ook dat we heel voorzichtig moeten zijn met eigenaar worden van die persoonsgegevens van de gedupeerden. Het is een ontzettend complex dossier, en er kunnen veel juridische consequenties zijn, dus we moeten echt goed nadenken over onze aanpak. We moeten voorkomen dat aparte acties weer leiden tot 'gevechten' met de gedupeerde individuen; daar willen we nu juist vanaf. We zijn op dit moment gebonden aan het bestaande kwijtscheldingsbeleid, daarin moeten we de oplossing zoeken. Het zou verstandig zijn ons niet te veel te mengen in deze problematiek en de landelijke Belastingdienst hier eigenaar van laten zijn.

De voorzitter herkent de roep om een robuuste juridische grondslag om op een juiste wijze deze extra kwijtschelding te kunnen verlenen. Hierover is de Unie in gesprek met de VNG en de Belastingdienst. Dit moet goed geregeld worden. Dat is een extra aandachtspunt in de verdere uitwerking. Qua uitvoering trekken we hierin samen op met de gemeenten via de VNG. Spreker hoort duidelijk naar voren komen dat de leden het ermee eens zijn dat deze extra kwijtschelding niet ten laste moet komen van de waterschappen maar van het Rijk, net als de juridische consequenties.

De voorzitter concludeert dat de leden het eens zijn over de bereidheid om de openstaande schulden van gedupeerde ouders kwijt te schelden en geeft aan dat vanmiddag een persbericht hierover zal verschijnen. De concrete uitwerking van de uitvoering hiervan moet nog worden gedaan. Hierbij zullen de zojuist gemaakte opmerkingen worden meegenomen.

6. Jaarrekening 2020

Gevraagd besluit:

- *De ledenvergadering te adviseren om in te stemmen met de jaarstukken 2020.*
- *De ledenvergadering te adviseren om in te stemmen met het vormen van een bestemmingsreserve ten behoeve van aanpassing belastingstelsel à €77.879.*
- *De ledenvergadering te adviseren om in te stemmen met het vormen van een bestemmingsreserve ten behoeve van Innovatie van de Waterketen à €100.000.*
- *De ledenvergadering te adviseren om het positieve bedrag ad € 37.936 dat na aftrek van de bestemmingsreserves conform afspraken hierover binnen de vereniging ten gunste van het algemene verenigingsvermogen op te nemen.*

De voorzitter leidt het agendapunt in: De Unie werkt dit jaar met een nieuwe accountant, dat is ook de reden waarom het proces iets meer tijd heeft gevraagd dan andere jaren. Het is wel nodig om de jaarrekening deze vergadering te bespreken, zodat deze binnen de termijn die hiervoor in de statuten staat door de Ledenvergadering kan worden vastgesteld. In 2020 zijn we uitgekomen op een positief resultaat; dat is goed nieuws. De accountant heeft een verslag van bevindingen opgeleverd met een aantal aandachtspunten, welke in het Uniebestuur besproken zullen worden. Wanneer hier nog zaken uit naar

voren komen die besproken moeten worden met de leden, dan is daar in de Ledenvergadering van april gelegenheid toe.

Toon van der Klugt geeft aan akkoord te zijn met de concept jaarrekening. De bestemmingsreserves hadden wat hem betreft niet gehoeven; waarom deze niet laten vrijvallen? De contributie is flink verhoogd de afgelopen jaren, dus het had ook regulier kunnen terugstromen. Graag nog verduidelijking over de forse navordering i.r.t. de medewerker in Brussel. En aangezien de medewerkers in Brussel mede door Vewin worden gefinancierd: delen we deze boete met hen?

Berend Jan Bussink gaat ook akkoord en vraagt aandacht voor eerder gemaakte afspraken over de omvang van het verenigingsvermogen. Past het hier gedane voorstel – ook al gaat het om een relatief klein bedrag – daarbij?

Jakob Bartelds sluit zich aan bij de vragen van Toon van der Klugt. Ook vraagt hij zich af hoe wordt omgegaan met grote verschuivingen binnen programma's. Waar worden die wijzigingen binnen programma's ter besluitvorming voorgelegd?

De voorzitter geeft aan dat de bestemmingsreserves worden besteed aan activiteiten die eerder binnen de Uniestructuur zijn geaccordeerd. Door dit op deze manier te doen, in plaats van het op te nemen in een nieuwe begroting is het mogelijk om op deze onderwerpen zo snel mogelijk actie te (blijven) nemen en hiervoor niet steeds bij de waterschapsbesturen terug te hoeven komen.

Evi Wijnhoff licht de situatie rond de fiscale boete voor de medewerker in Brussel toe. Omdat deze medewerker is gestationeerd in België zijn we gebonden aan de lokale sociale lasten. Deze zijn hoger dan die in Nederland. Met terugwerkende kracht voor de jaren dat de medewerker in dienst is moeten deze lasten worden betaald, met daarbovenop een boete en rente. We zijn hier uitgegaan van het ergste scenario; het bedrag zou lager kunnen uitvallen. In dat geval zal de rest van het bedrag vrijvallen ten gunste van de begroting. De accountant is betrokken geweest bij de inschatting van deze lasten en is hiermee akkoord gegaan. Vewin heeft te maken met een gelijksoortige situatie vanwege de gedeelde medewerkers in Brussel, hierover zijn de Unie en Vewin met elkaar in gesprek.

Wat betreft het verenigingsvermogen is in 2016 afgesproken dat dit maximaal 750.000 euro mag zijn. Daar zitten we nog lang niet aan. Voor de bestemmingsreserves geldt dat de resterende bedragen, die niet worden uitgegeven, naar het verenigingsvermogen schuiven.

De voorzitter vult nog aan dat ook de accountant heeft gekeken naar de verschuivingen binnen de programma's. Hierover is afgesproken dat de Unie in het vervolg duidelijker in beeld brengt waar hierover besloten wordt, zodat dat duidelijk is voor de vereniging.

Bert van Vreeswijk, Herman Odink, Peter Smit, Remy Sleijpen en Tom Vereijken geven via de digitale chatfunctie aan akkoord te zijn met de concept jaarrekening.

De voorzitter concludeert dat de CBCF akkoord is met het gevraagde besluit en zegt toe dat bijzonderheden uit het verslag van bevindingen worden meegenomen naar de Ledenvergadering van april.

De voorzitter last een korte pauze in.

7. Voortgangsrapportage en update Baseline Basis op Orde

Gevraagd besluit:

- kennis te nemen van de geactualiseerde afspraken in en voortgang van de waterschappen ten aanzien van de baseline 'Basis op orde', het minimale ambitieniveau voor digitalisering van de waterschappen (bijlage CBCF 21-6b);
- de geactualiseerde afspraken en voortgangsrapportage te bespreken en eventuele aanvullende aandachtspunten te benoemen;
- de Ledenvergadering te adviseren om:
 - in te stemmen met de geactualiseerde afspraken in de baseline 'Basis op orde';
 - kennis te nemen van de voortgang van de waterschappen, waarbij op sommige noodzakelijke onderdelen nog extra inzet nodig is om bij te kunnen blijven bij de informatiesamenleving en te kunnen bijdragen aan grote maatschappelijke opgaven;
 - de geactualiseerde baseline 'Basis op orde' binnen het eigen waterschap te agenderen en te vertalen naar concrete realisatietrajecten waarvoor op korte termijn voldoende tijd en middelen worden vrijgemaakt, wat noodzakelijk is gelet op de urgentie bij het behalen van de afspraken;
 - vanuit het eigen waterschap in de genoemde werkgroepen bij Het Waterschapshuis en de Unie van Waterschappen te participeren en genoemde aandachtspunten gezamenlijk op te pakken.

De voorzitter leidt het agendapunt in: Er ligt een geactualiseerde versie van de baseline 'Basis op orde' voor. Deze rapportage geeft inzicht in de voortgang van de waterschappen op de verschillende thema's en bevat een bijgewerkt overzicht van actuele afspraken waar de waterschappen aan moeten voldoen om de digitale basis op orde te hebben.

Er zijn geen vragen of opmerkingen over de stukken.

De voorzitter concludeert dat de CBCF instemt met het gevraagd besluit.

8. Ontwikkelplan Landelijke voorziening overstromingsinformatie

Gevraagd besluit:

- kennis te nemen van het opgestelde ontwikkelplan Landelijke voorziening overstromingsinformatie (LVO) (bijlage CBCF 21-7b);
- te reflecteren op het voorliggende ontwikkelplan LVO;
- aan te geven hoe uw commissie aankijkt tegen de uitwerkingsfase van het LVO; (in de Stuurgroep management watercrisis en overstromingen (SMWO) van 4 maart ligt het voorstel voor om óf te kiezen voor het financieren uit de Uniebegroting óf het benoemen van een trekker vanuit de waterschappen).
- de ledenvergadering te adviseren akkoord te gaan met een uitwerkingsfase van het LVO en de bijdrage van de waterschappen daaraan via de Uniebegroting.

De voorzitter vraagt Jaap van der Veen, als trekker van dit onderwerp binnen de sector, om het ontwikkelplan Landelijke voorziening overstromingsinformatie met een korte presentatie toe te lichten. De presentatie is als bijlage bij dit verslag gevoegd.

Jaap van der Veen vertelt over de aanleiding van het ontwikkelplan, het kader dat is gebruikt om de aanpak te bepalen, de betrokken partijen/gebruikers, de verschillende werkprocessen die ermee samenhangen en de knelpunten die zijn geconstateerd. Het huidige plan heeft het karakter van een visie; een technische oplossing voor gedeelde overstromingsinformatie is belangrijk, maar de samenwerking – het proces om die technische voorziening heen – is de echte sleutel tot succes. Wanneer de verschillende betrokken gremia het eens zijn over de opdracht en de uitgangspunten zal een uitgebreider implementatieplan worden opgesteld.

Rogier van der Sande benadrukt het belang voor waterschappen om met partijen samen te werken aan een gedeeld systeem met actuele overstromingsinformatie, zodat adequaat gehandeld kan worden bij calamiteiten. De vraag die voorligt is om een mandaat voor ruimte om de volgende ontwikkelstap te kunnen zetten.

Luc Kohsiek vindt het een goed voorstel en is voor uniformering zodat ook gebruikers buiten de waterschappen goed gebruik van de informatie kunnen maken. Zijn eigen organisatie heeft deze informatie goed op orde en dus in principe voor eigen gebruik geen behoefte aan een dergelijk systeem, maar ondersteunt de ontwikkeling wel van harte. Spreker is verbaasd dat het Informatiehuis Water hier tot nu toe geen grotere rol bij speelt.

Goos den Hartog herkent de noodzaak voor een dergelijke informatievoorziening; die is wel gebleken tijdens oefeningen met meerdere crisispartners. Goed dat dit landelijk wordt opgepakt. De ervaring leert wel dat zo'n project heel complex is; is het budget waar we het nu over hebben wel toereikend voor de volgende stappen?

Jakob Bartelds vindt het goed om systemen te stroomlijnen, maar zou ook graag zien dat we ons in de diversiteit aan systemen zo veel mogelijk beperken zodat we het overzicht behouden. Hij is akkoord met een verdere verkenning van de uitwerkfase en neemt aan dat er een go/no go moment volgt bij een volgende fase.

Luzette Kroon ziet ook dat het proces hier veel belangrijker is dan het product: elkaar leren kennen, een gemeenschappelijke taal ontwikkelen en duidelijke verwachtingen naar elkaar uitspreken. We moeten goed van elkaar – en van onszelf – weten waar we het over hebben om goed samen te kunnen werken. De vraag wordt voorgelegd of we als sector een medewerker hiervoor beschikbaar moeten maken of financiële middelen bijdragen; voorstel is om dat beiden te doen. Door iemand uit onze eigen kringen hiervoor beschikbaar te maken zorgen we ervoor dat de verdere ontwikkeling echt goed aansluit bij het werk van de waterschappen. Spreker vraagt zich nog af of deze ontwikkeling te combineren is met het LCMS zoals dat nu door de meeste waterschappen wordt gebruikt.

Toon van der Klugt stelt dat een goede aansluiting bij het LCMS een voorwaarde is. Hij geeft aan dat je in principe op deze ontwikkeling niet tegen kan zijn als waterschappen, maar vindt het wel belangrijk om te waken voor een wildgroei aan systemen. Koppel de zaken zo goed mogelijk aan elkaar en gebruik ook wat er al is. Bert van Vreeswijk geeft via de digitale chatfunctie aan het hiermee eens te zijn.

Piet Kome is het eens met de suggestie om iemand vanuit de eigen gelederen in te zetten bij de verdere ontwikkeling hiervan, om het dichtbij te houden. Het lijkt hem niet de bedoeling dat het bestaande systeem door weer iets nieuws wordt vervangen, maar dat we het zo goed mogelijk verbeteren.

Jeroen Haan sluit ook aan bij de suggestie voor bemensing door iemand uit de waterschapswereld en bij de randvoorwaarde van een goede koppeling met het huidige LCMS. Spreker vraagt ook aandacht voor hoe een dergelijke voorziening kan bijdragen aan 'slim watermanagement' in het algemeen; ook buiten calamiteiten is het relevant om goed zicht te hebben op de waterverdeling.

Herman Odink en Tom Vereijken geven via de digitale chatfunctie aan dat zij het eens zijn met het voorstel en ook de voorkeur delen om dit te beleggen bij een trekker vanuit de sector (evt. in combinatie met financiële bijdrage).

Rogier van der Sande geeft aan dat het Informatiehuis Water op dit moment nog niet de trekkende partij is omdat het proces daarvoor nog in een te vroeg stadium is; in het vervolg zal gekeken moeten worden wat eventueel een goed moment is om die in stelling te brengen. De voorwaarde die wordt gesteld voor

een goede aansluiting op het LCMS zal zeker worden meegenomen. Spreker concludeert dat de leden graag zouden zien dat er betrokkenheid en bemensing vanuit de waterschappen is, om de kans zo groot mogelijk te maken dat de uiteindelijke voorziening goed aansluit op onze wensen. Wat betreft het budget: dit onderzoek is ooit begonnen vanuit doelmatigheidsoverwegingen – het is juist de bedoeling dat hiermee uiteindelijk wordt bespaard. Het hier voorgestelde budget is inderdaad bedoeld voor de volgende verkenningssap; daarna zal opnieuw een voorstel voor doorontwikkeling worden voorgelegd.

De voorzitter concludeert dat de CBCF instemt met het gevraagde besluit, de voorkeur heeft uitgesproken voor een trekker vanuit de eigen gelederen, en de randvoorwaarde stelt dat de nieuwe ontwikkelingen goed aansluiten op de bestaande systemen. Het stuk zal ook in de Commissie Waterkeringen worden besproken, met kennisname van de hier gemaakte opmerkingen. Wanneer dat – net als hier – niet op weerstand stuit kan het in de Ledenvergadering als hamerstuk worden behandeld.

HAMERSTUKKEN

9. Verlengen looptijden Manifest MVI en Green Deal Duurzaam GWW 2.0

Gevraagd besluit:

- *Namens alle 21 waterschappen in te stemmen met de verlenging van de looptijd van het Manifest MVI van 31 december 2020 naar 31 december 2021;*
- *Namens alle 21 waterschappen een verklaring van geen bezwaar af te geven op het verzoek om volgens de intenties van de Green Deal Duurzaam GWW 2.0 te blijven handelen tot 1 juli 2021, zonder aanvullende financiële verplichtingen.*

De voorzitter brengt bij de leden in herinnering dat zij zich kunnen aanmelden voor de bijeenkomst over de strategie Duurzaam Opdrachtgeverschap op 22 of 24 maart. Maximaal twee DB-leden per waterschap kunnen deelnemen, specifiek de bestuursleden die inkoop/aanbesteding in de portefeuille heeft en een bestuurslid dat duurzaamheid in de portefeuille heeft, met het verzoek om bij dezelfde sessie aan te sluiten. In deze bijeenkomsten horen we graag alle meningen en halen we inbreng op om de strategie beter te laten aansluiten bij de behoeften en wensen van alle waterschappen. De aanmeldlink is vanuit Unie verspreid onder alle waterschapsbesturen.

Er zijn geen opmerkingen over dit agendapunt.

De voorzitter concludeert dat de CBCF instemt met het gevraagde besluit. De Unie zal het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat hiervan formeel op de hoogte stellen.

10. Beheer Digitale Delta Naar IHW

Gevraagd besluit:

- *In te stemmen met het voorstel van het Informatiehuis Water (IHW) dat zij vanaf 2022 het beheer van de Digitale Delta API (DD API) als taakuitbreiding overnemen van Rijkswaterstaat;*
- *In te stemmen met het opnemen van de kosten voor de DD API in het IHW basisbudget. Het opnemen van de DD API inclusief de doorontwikkeling ervan kost de waterschappen jaarlijks gezamenlijk € 64.730,16. Dit bedrag zal vanaf 2022 meelopen in de jaarlijkse indexering van de IHW-begroting en wordt door IHW gefactureerd bij de 21 waterschappen.*

De voorzitter ziet dat er geen opmerkingen zijn over dit agendapunt en concludeert dat de CBCF instemt met het gevraagd besluit.

11. Overdracht ICT-systemen en community van samenwerkingsverband bronhouders Basisregistratie Grootchalige Topografie

Gevraagd besluit:

- kennis te nemen van de procesafspraken omtrent de overdracht van ICT-systemen van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) aan het Kadaster (CBCF 21-10b);
- de ledenvergadering te adviseren in te stemmen met:
 - overdracht van de door waterschappen toegezegde contributiegelden naar het Kadaster voor de ICT-systemen in 2021 en 2022;
 - het concept-overdrachtsplan voor het voortzetten van de community van het SVB-BGT bij VNG-Realisatie (CBCF 21-10c);
 - de geschatte jaarlijkse kosten voor het continueren van de community, namelijk € 12.000,- voor alle waterschappen tezamen.

De voorzitter ziet dat er geen opmerkingen zijn over dit agendapunt en concludeert dat de CBCF instemt met het gevraagd besluit.

TER INFORMATIE

12. Mededelingen

De voorzitter geeft aan alleen een aantal mededelingen van toelichting te voorzien. Wanneer de leden vragen of opmerkingen hebben kunnen zij die bij het betreffende punt ter tafel brengen.

12.1. Stand van zaken aanpassing belastingstelsel

Rogier van der Sande geeft een korte update over de voortgang van de behandeling van de voorstellen voor de aanpassing van het belastingstelsel door de minister. Inmiddels zijn die doorgeleid naar de Tweede Kamer. Parallel hieraan lopen er twee onderzoeken, naar de mogelijkheden om in de toekomst eenvoudiger wijzigingen door te kunnen voeren, bijvoorbeeld via Algemene Maatregelen van bestuur, en naar de bekostiging van het Nederlandse waterbeheer de komende jaren. Spreker geeft aan na afloop van de vergadering nog de gelegenheid te hebben om vragen over dit onderwerp te beantwoorden.

12.2. Rekenkamer en rechtmatigheidsverantwoording

De voorzitter geeft aan dat we nog in afwachting zijn op het advies van de Raad van State rond dit onderwerp. De Unie heeft ingezet op 2025 als ingangsdatum, daarover zijn we nog in onderhandeling met het ministerie.

Remy Sleijpen noemt het voorbeeld van de gezamenlijke zuidelijke rekenkamer van de provincies Zeeland, Noord-Brabant en Limburg. Wanneer waterschappen inderdaad verplicht gaan worden om een aparte rekenkamer te hebben, kunnen we dan ook gaan nadenken over dergelijke slimme constructies?

Goos den Hartog onderschrijft dit voorstel en noemt de goede samenwerking tussen zijn de organisatie en De Stichtse Rijnlanden op dit vlak. Voor de slagkracht kan het goed zijn als een rekenkamer meerdere waterschappen bedient.

Berend Jan Bussink zet daar tegenover dat ook de huidige constructies waarin AB-leden onderdeel zijn van de rekenkamer goed werken, vanwege de lokale kennis. Niet te snel vanuit efficiency oogpunt zaken samenvoegen. Discussie is goed.

Toon van der Klugt is er ook sterk voorstander van om de rekenkamerfunctie door AB-leden in te laten vullen. Wanneer er meer duidelijkheid is moeten we de discussie maar met elkaar voeren.

Denis Steijaert denkt graag met Remy Sleijpen mee over een mogelijke zuidelijke samenwerking als het zo ver is.

De voorzitter geeft aan dat hierover een themabijeenkomst georganiseerd zal worden door het Uniebureau wanneer er meer duidelijkheid is over de definitieve regels.

12.3. Voortgang onderzoek regels voor verslaggeving en accountantscontrole waterschappen

Remy Sleijpen wil nogmaals benadrukken dat dit thema al vaak onderwerp van gesprek is geweest. Moeten we niet eens constateren dat er nu eenmaal verschillen zijn tussen waterschappen en andere overheden en dat dingen daarom ook op een andere manier gebeuren?

Piet Kome sluit zich hierbij aan.

De voorzitter geeft aan dat de waterschappen zich niet aan deze discussie kunnen onttrekken en dat dit onderwerp verder naar verwachting in september zal worden behandeld.

12.4. Lancering Duurzaam GWW etalage

De voorzitter benadrukt dat er op het gebied van duurzaam GWW inmiddels veel mooie voorbeelden zijn in de waterschapssector en moedigt de leden aan de etalage te raadplegen voor inspiratie.

12.5. Werkplan Bureau Brussel 2021

Peter Smit vraagt de Unie om een vinger aan de pols houden bij de ontwikkelingen in EU die invloed kunnen hebben op de Nederlandse koepelvrijstelling. Dit staat wel genoemd in de oplegger, maar niet in het plan zelf. Het gaat namelijk om een aanzienlijk aandeel van de waterschapsbegroting.

De voorzitter geeft aan dat de Unie dit onderwerp inderdaad nauwgezet volgt.

12.6. Update bedrijfsvergelijkingen

Geen opmerkingen

12.7. Stand van zaken wetsvoorstel open overheid

Geen opmerkingen

12.8. Stand van zaken governance en financiering GDI

Toon van der Klugt benadrukt dat de Unie zich echt moet verzetten tegen de voorgestelde indexering; de kosten lopen uit de hand, de uitvoering verloopt niet zoals gepland, de waterschappen zouden daar niet voor op moeten draaien.

De voorzitter geeft aan dat de Unie de druk op het ministerie opvoert in de gesprekken hierover.

12.9. Cyberweerbaarheid waterschappen

Geen opmerkingen

12.10. Laatste verlenging Stuf-WOZ leveringen

Geen opmerkingen

12.11. Uitvoeringstoets Wet digitale overheid

Geen opmerkingen

12.12. Milieuhygiënische bodemkwaliteitsgegevens in de Basisregistratie Ondergrond

Toon van der Klugt vraagt van de invoerdatum hiervan is.

De voorzitter geeft aan dat dit wordt uitgezocht en dat de Unie hierop terugkomt.

12.13. Voortgang onderhoudslegger Waterschapswet onder de Omgevingswet

Rogier van der Sande meldt dat hierover de afgelopen periode meermaals goed overleg is geweest tussen de Unie en de collega's van Delfland. De inzichten hieruit worden meegenomen in het overleg met het ministerie.

Toon van der Klugt benadrukt dat de gestelde termijn een flinke uitdaging vormt. Rogier van der Sande geeft aan dat er in deze fase met name afspraken met het ministerie worden gemaakt over de wijze waarop we hier vorm aan kunnen geven. Ook over de datum komen we nog te spreken.

12.14. Voortgang implementatie Omgevingswet

De voorzitter vult aan dat de Tweede kamer inmiddels heeft ingestemd met de nieuwe ingangsdatum van 01-01-2022. Volgende week zal de Eerste Kamer hierover verder spreken.

12.15. Beeld financiële effecten Omgevingswet

De voorzitter noemt dat de Unie de Commissie hier nauw bij zal blijven betrekken de komende periode. Op 21 april vindt eerst een overleg plaats tussen de koepels en de minister. Indien nodig kan er over dit onderwerp mogelijk een extra CBCF vergadering worden belegd.

12.16. Overleg WBDD met de belastingkantoren

Geen opmerkingen

12.17. Evaluatie jeugdwaterschap

Geen opmerkingen

13. Rondvraag

Geen rondvraag.

14. Sluiting.

De voorzitter dankt de leden voor hun aanwezigheid en constructieve inbreng en sluit de vergadering om 12.00 uur.